

సురేంద్ర కుమార్

వర్యెస్

ఎల్.ఆర్.ఎస్. ద్వారా పూల్చండ్ (మరణించారు) మరియు మరొకరు

ఫిబ్రవరి 2, 1996

[కె. రామస్వామి మరియు జి. బి. పట్టనాయక్, న్యాయమూర్తులు]

భూసేకరణ చట్టము, 1894 — సెక్షన్ 30 — రిఫరెన్స్ — పరిహారాన్ని విభజించడం — సంపాదించిన ఆస్తి ఉమ్మడి కుటుంబానికి చెందినదా లేదా స్వయంగా సంపాదించినదా అనే దానిపై వివాదం — నిర్ణయం తీసుకునే అధికారం రిఫరెన్స్ కోర్టుకు ఉంది — ఆ ఆస్తి ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి అని ఏకకాలంలో కనుగొనబడింది — నిర్ణయం సమర్థించబడింది.

హిందూ చట్టం — కుటుంబాలు ఉమ్మడి ఆస్తిని కలిగి ఉన్న చోట ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి భావన — ఉమ్మడి ఆస్తి సహాయం లేకుండానే అస్తులు సంపాదించారని ఆరోపిస్తూ పార్టీపై భారం పడుతోంది.

1971లో అప్పీలుదారు పేరిట అతని తాత సంరక్షకుడిగా కొనుగోలు చేసిన ఆస్తిని పారిశ్రామిక ప్రాంతం కోసం కొనుగోలు చేశారు. భూసేకరణ చట్టం, 1894 లోని సెక్షన్ 11 కింద ఒక తీర్పును ఆమోదించి, అప్పీలుదారుకు పరిహారం మంజూరు చేయబడింది. పరిహారాన్ని ఆమోదించిన తరువాత, ప్రతివాదులు ఈ ఆస్తి ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి అని పేర్కొన్నారు, ఎందుకంటే ఇది ఉమ్మడి కుటుంబ నిధుల నుండి అప్పీలుదారు పేరిట కొనుగోలు చేయబడిందని, అందులో భాగస్వామ్యం పొందడానికి వారికి అర్హత ఉందని పేర్కొన్నారు. నష్టపరిహారాన్ని కేటాయించడంపై వివాదం తలెత్తినందున, ఈ విషయం చట్టంలోని సెక్షన్ 30 కింద కోర్టు నిర్ణయం కోసం పంపబడింది. అదనపు జిల్లా న్యాయమూర్తి అప్పీలుదారుతో పాటు ప్రతివాదులు నష్టపరిహారంలో 1/3 వాటాకు అర్హులు అని ఆదేశించారు, అయితే స్వాధీనం చేసుకున్న ఆస్తి ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి, ఎందుకంటే ఆస్తిని కొనుగోలు చేయడానికి పరిశీలన డబ్బును అప్పీలుదారు తాత ఉమ్మడి హిందూ కుటుంబ నిధుల నుండి చెల్లించారు మరియు విభజన దావా 1953 సంవత్సరంలో దాఖలు చేయబడింది మరియు వివాదంలో ఉన్న ఆస్తి 1961 సంవత్సరంలో మాత్రమే కొనుగోలు చేయబడింది, విభజన

దావాలో దీనిని చేర్చకపోవడం ప్రతివాదులు దాఖలు చేసిన దావాకు భంగము కాదు మరియు ఆర్డర్ II నిబంధన 2 CPC కి వర్తించదు. అప్పీల్ లో, ఉన్నత న్యాయస్థానం ఈ ఫలితాలను ధృవీకరించింది మరియు ఇది ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి అని, అప్పీలుదారుల తాత, ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి నిర్వాహకుడు అప్పీలుదారు పేరిట కొనుగోలు చేశారని పేర్కొంది. హైకోర్టు తీర్పుకు వ్యతిరేకంగా ఈ అప్పీల్ దాఖలు చేయబడింది.

విక్రయ పత్రం 1961 సంవత్సరంలో అమలు చేయబడినప్పటికీ, ఆ ఆస్తి 1951 నుండి తన తాతగారి ఆధీనంలో ఉందని, 1953 సంవత్సరంలో దాఖలు చేసిన మునుపటి విభజన దావాలో ఆ ఆస్తి చేర్చబడలేదని ప్రతివాదులకు తెలిసినప్పటికీ, ప్రస్తుత దావా కేవలం ఆలోచించిన తర్వాత మరియు అప్పీలుదారు యొక్క కేసును తిరస్కరించిన తర్వాత, పరిగణనలోని డబ్బును తల్లి తరపు తాత చెల్లించారు అనేది చట్టంలో పూర్తిగా నిలకడలేనిది మరియు కేవలం ఏకపక్షమైనదని అప్పీలుదారు వాదించారు.

క్రింద ఉన్న రెండు కోర్టులు ఆస్తిని ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి అని కనుగొన్నట్లు నమోదు చేశాయి, ముఖ్యంగా ఈ విషయంలో చట్టపరమైన ప్రశ్నలెత్తకపోతే ఈ కోర్టు జోక్యం చేసుకోవడం సముచితం కాదని మరియు ప్రతివాదులలో ఒకరు దాఖలు చేసిన మునుపటి దావా 1953 సంవత్సరంలో ఉందని మరియు ఆ సమయంలో ఆస్తిని కొనుగోలు చేయనందున, దిగువ ఉన్న కోర్టులు ప్రస్తుత దావాను చేర్చకపోవడం, వైఫల్యం అని భావించలేమని సరైన తీర్పు ఇచ్చాయని ప్రతివాది వాదించారు.

పరిశీలన కోసం లేవనెత్తిన ప్రశ్నలు (i) మునుపటి విభజన దావాలో ఆస్తిని చేర్చకపోవడం ఆర్డర్ II నిబంధన 2 CPC యొక్క వర్తింపు ద్వారా ప్రస్తుత చర్యలను ఏ విధంగానైనా ప్రభావితం చేస్తుందా మరియు (ii) ఆస్తి ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి అనే విషయముపై దిగువ రెండు కోర్టుల నిర్ధారణలను ఈ కోర్టు జోక్యం చేసుకోగలదా?

అప్పీల్ ను కొట్టివేస్తూ, ఈ కోర్టు

నిర్ణయం: 1.1. అప్పీలుదారు పేరిట అమ్మకపు దస్తావేజు 1961లో అమలు చేయబడింది మరియు ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తిని విభజించడానికి దావా 1953లో దాఖలు చేయబడింది, ఆ ఆస్తిని విభజన దావాలో చేర్చలేము, అందువల్ల ఆస్తిని చేర్చకపోవడం ప్రస్తుత చర్యలకు వైఫల్యం కాదు. ఆ ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకుని, పరిహారం చెల్లింపును ఆమోదించిన తరువాత, భూసేకరణ అధికార

యంత్రాంగం ముందు వివాదాన్ని లేవనెత్తడం ద్వారా మాత్రమే పేర్కొన్న పరిహారం మొత్తానికి సంబంధించి ఏదైనా దావా వేయవచ్చు. భూసేకరణ చట్టము సెక్షన్ 30 కింద ఇచ్చిన సూచనలో, ఆస్తి ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి కాదా లేదా అప్పీలుదారు స్వయంగా సంపాదించిన ఆస్తి కాదా అనే విషయమును నిర్ణయించడంలో కోర్టు పూర్తిగా సమర్థించబడింది. ఆర్డర్ II రూల్ 2 CPC యొక్క నిబంధనలు వర్తించవు. [20-జి, 27-బి, డి]

1.2. 1951లో అమ్మకానికి ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నట్లు, చివరకు 1961లో అమ్మకపు దస్తావేజు అమలు చేయబడిందని పేర్కొనబడింది. ఆ సమయంలో ప్రస్తుత అప్పీలుదారుడు మైనర్, అందువల్ల ఆ ఆస్తిని మైనర్ పేరిట కొనుగోలు చేశారు, అతని తాత సంరక్షకుడిగా ఉన్నారు. విచారణ సమయంలో అప్పీలుదారు, తన తల్లి తరపున తాత, పరిగణనలోకి తీసుకున్న డబ్బును చెల్లించారని, అప్పీలుదారు దానిని నిరూపించడంలో విఫలమయ్యారనే నిర్ధారణతో విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న తరువాత దిగువ కోర్టులు ఆ పిటిషన్ ను తిరస్కరించాయని నిర్దిష్ట అభ్యర్థనను తీసుకున్నారు. అందువల్ల అప్పీలుదారు తన ప్రత్యేక నిధుల నుండి ఆస్తికి పరిగణన డబ్బును చెల్లించాడని నిరూపించడానికి ఎటువంటి ఆధారం లేదు. ఒక కుటుంబం, ఉమ్మడి ఆస్తి అయినందున, ఉమ్మడి ఆస్తిని కలిగి ఉందని, అందువల్ల ఆ ఆస్తిని ఉమ్మడి ఆస్తిగా ఆరోపించే వ్యక్తి, ఆస్తిని సంపాదించగలిగే ఆదాయంతో ఆ కుటుంబం కొంత ఆస్తిని కలిగి ఉందని రుజువు చేయాల్సిన అవసరం లేదు. కానీ అటువంటి ఊహ అనేది వాస్తవం యొక్క ఊహ, దీనిని ఖండించవచ్చు. కానీ ఉమ్మడి ఆస్తిని కలిగి ఉన్న కుటుంబం దాని స్వభావం మరియు సాపేక్ష విలువ నుండి తగినంత కేంద్రకాన్ని కలిగి ఉండవచ్చని నిరూపించబడినప్పుడు లేదా అంగీకరించినప్పుడు, ఇది ఉమ్మడి ఆస్తి అని భావన తలెత్తుతుంది. ఉమ్మడి కుటుంబం సహాయం లేకుండా ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకున్నామని ధృవీకరించడానికి స్వీయ-సముపార్జనను ఆరోపిస్తున్న పార్టీపై భారంగా మారుతుంది. దిగువ న్యాయస్థానాలు రెండూ పైన పేర్కొన్న చట్టపరమైన స్థితిని దృష్టిలో ఉంచుకుని సాక్ష్యము పరిశీలించి, సంబంధిత ఆస్తి ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి అని సరైన నిర్ణయానికి వచ్చాయి. పేర్కొన్న రెండు దిగువ న్యాయస్థానాల ఉమ్మడి ఫలితాలలో జోక్యం చేసుకోవడానికి ఎటువంటి సమర్థన లేదు. సరైన చట్టపరమైన స్థితిని దృష్టిలో ఉంచుకుని సాక్ష్యం యొక్క ప్రశంస సరిగ్గా చేయబడింది. ఈ ఆస్తి ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి, అందువల్ల ప్రతివాదులు పరిహార మొత్తంలో మూడింట ఒక వంతు వాటాను కలిగి ఉన్నారు. [21-ఇ-హెచ్, 22-ఎ-సి]

సివిల్ అప్పీలు అధికార పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నెం. 833/1987.

F.A.నెం.59/1977 లో మధ్యప్రదేశ్ హైకోర్టు యొక్క 13.1.86 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వునుండి.

అప్పీలుదారు తరపున ఎస్.కె. గంభీర్.

ప్రతివాదుల తరపున జె.బి.డి. & కో. కొరకు ఆర్.పి. భట్, డి.ఎన్. మిశ్రా.

కోర్టు యొక్క తీర్పు, న్యాయమూర్తి జి.బి. పట్టనాయక్ చే ఇవ్వబడింది.

భూసేకరణ చట్టంలోని సెక్షన్ 30 (ఇకపై 'చట్టం' గా సూచిస్తారు) కింద మధ్యప్రదేశ్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుకు వ్యతిరేకంగా ఈ అప్పీల్ చేయబడింది. ఇండోర్ జిల్లాలోని నర్వాల్ గ్రామంలోని సర్వే నంబర్లు 70 మరియు 71కి సంబంధించిన 25.12 ఎకరాల ఆస్తిని మిథులాల నుండి ఒక రిజిస్టర్డ్ విక్రయ పత్రం కింద అప్పీలుదారు సురేంద్ర కుమార్ పేరిట 1961లో తాత చోగలాల్ సంరక్షకుడిగా కొనుగోలు చేశారు. ఇండోర్ పారిశ్రామిక ప్రాంతం కోసం ఈ ఆస్తిని సేకరించారు మరియు భూసేకరణ కలెక్టర్ చట్టం యొక్క సెక్షన్ 11 కింద 5.3.1966 న ఒక తీర్పును ఆమోదించారు మరియు రూ. 99,373 పరిహారం అప్పీలుదారుకు మంజూరు చేయబడింది. తీర్పును ఆమోదించిన తరువాత ప్రతివాదులు భూసేకరణ కలెక్టర్ ముందు హాజరై, సంబంధిత ఆస్తి ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి అని, అందులో పంచుకునే హక్కు తమకు ఉందని పేర్కొన్నారు. నష్టపరిహారాన్ని పంచుకోవడంపై వివాదం తలెత్తడంతో, భూసేకరణ కలెక్టర్ చట్టంలోని సెక్షన్ 30 కింద నిర్ణయం కోసం వివాదాన్ని కోర్టుకు పంపారు. తన తాత చోగలాల్ తన సంరక్షకుడిగా వ్యవహరించినప్పటికీ, ఆ భూమిని తన నిధుల నుండి తన పేరిట కొనుగోలు చేశారని, అందువల్ల దానిని ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తిగా పరిగణించలేమని అప్పీలుదారు తరపున, గౌరవ అదనపు జిల్లా న్యాయమూర్తి ముందు వాదించారు. దావాదారులలో ఒకరైన రామచంద్ర ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తిని విభజించాలని దావా వేశారని, ఇది సివిల్ దావా నెం.51/53 గా నమోదు చేయబడిందని, ఆ దావాలో వివాదాస్పద ఆస్తిని చేర్చలేదని, అందువల్ల ప్రస్తుత దావా ఆర్డర్ II నియమం 2 CPC నిబంధనల ద్వారా నిషేధించబడిందని కూడా వాదించారు. చోగలాల్ కు అనుకూలంగా విడుదల పత్రాన్ని అమలు చేయడం ద్వారా ఫూల్చండ్ ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తిపై తన ఆసక్తిని వదులుకున్నాడని, తత్ఫలితంగా అతను పరిహారం మొత్తంలో తన వాటాను కూడా వదులుకున్నాడని అప్పీలుదారు తరపున ప్రత్యామ్నాయ వాదన కూడా లేవనెత్తబడింది. మరోవైపు ప్రతివాదులు ఉమ్మడి కుటుంబానికి చెందిన నిధుల నుండి చోగలాల్ అప్పీలుదారు పేరు మీద ఆస్తిని కొనుగోలు చేశారని, అందువల్ల పరిహారం మొత్తంలో 1/3 వాటా

తమకు దక్కుతుందని వాదించారు. విడుదల దస్తావేజు అని పిలవబడేది శూన్యం మరియు చెల్లదని మరియు పనిచేయదని మరియు కట్టుబడి ఉండదని కూడా వాదించబడింది. తన ముందు ఉన్న విషయాన్ని క్షుణ్ణంగా పరిశీలించిన అదనపు జిల్లా న్యాయమూర్తి, అప్పీలుదారుడైన -సురేంద్ర కుమార్ యొక్క తాత ఛోగలాల్ ఉమ్మడి హిందూ కుటుంబం యొక్క వ్యాపార వ్యవహారాలను నిర్వహిస్తున్నారని, ఆ భూమిని కొనుగోలు చేయడానికి ఉమ్మడి కుటుంబం వద్ద తగినంత నిధులు ఉన్నాయని నిర్ధారణకు వచ్చారు. మునుపటి విభజన దావా 1953 సంవత్సరంలో దాఖలు చేయబడిందని మరియు వివాదాస్పద ఆస్తి 1961 సంవత్సరంలో మాత్రమే కొనుగోలు చేయబడిందని, విభజన దావాలో చేర్చబడలేదని మరియు అటువంటి చేరిక ప్రతివాదుల విషయంలో భంగము కాదని మరియు ఆర్డర్ II నియమం 2 CPC కి ఎటువంటి వర్తింపు లేదని ఆయన కనుగొన్నారు. ఆ ఆస్తి ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి అవుతుందా లేదా అనే ప్రశ్నకు, ఆ ఆస్తిని కొనుగోలు చేయడానికి ఛోగలాల్ ఉమ్మడి హిందూ కుటుంబ నిధుల నుండి చెల్లించినట్లు మరియు అది ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి అని కనుగొనబడింది. ఆ పరిస్థితిపై తగిన సాక్ష్యాధారాలను సమర్పించడంలో అప్పీలుదారు విఫలమైనందున, పరిగణన సొమ్మును అప్పీలుదారు తల్లి తరపున తాత చెల్లించారనే అప్పీలుదారు అభ్యర్థన తిరస్కరించబడింది. ఈ పరిశోధనలతో, అప్పీలుదారుతో పాటు ప్రతివాదులు పరిహారం మొత్తంలో 1/3 వాటాకు అర్హులు అని ఆదేశించారు. మొదటి అప్పీల్ నెం. 59/1977గా నమోదైన అప్పీల్ లో, ఇతర న్యాయపరమైన కేసు నెం. 9/1973లో అదనపు జిల్లా జడ్జి పైన పేర్కొన్న తీర్పును కొట్టిపారేశారు. రికార్డులో ఉన్న సాక్ష్యాలను హైకోర్టు తిరిగి ప్రశంసించింది మరియు గౌరవ అదనపు జిల్లా న్యాయమూర్తి కనుగొన్న విషయాలను ధృవీకరించింది. సంబంధిత ఆస్తికి ఉమ్మడి ఆసక్తి అనే భావనకు సంబంధించి సరైన చట్టపరమైన స్థితిని దృష్టిలో ఉంచుకుని, హైకోర్టు సాక్ష్యాలను పరిశీలించి, సంబంధిత భూమి ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి అని నిర్ధారణకు వచ్చింది. అప్పీలుదారుకు అనుకూలంగా 1961లో అమలు చేసిన విక్రయ పత్రంలో 1953 నాటి మునుపటి విభజన దావాలో ఆస్తిని చేర్చకపోవడం ప్రస్తుత కార్యకలాపాలకు భంగకరమని భావించలేమని కూడా కోర్టు తేల్చింది. భూమి కోసం పరిశీలన డబ్బును తల్లి తరపున తాత చెల్లించారని మరియు దానిని నిరూపించడంలో విఫలమైనందున మరియు ఆస్తి అప్పీలుదారుడి నిధుల నుండి కొనుగోలు చేయబడిందని నిరూపించడానికి ఎటువంటి ఆధారాలు సమర్పించబడనందున, ఇది ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి అని మరియు ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి నిర్వాహకుడు ఛోగలాల్, ప్రస్తుత అప్పీలుదారు మనుమడు పేరు మీద కొనుగోలు చేశారని మరియు తత్ఫలితంగా ఆ ఆస్తి ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి అని తీర్మానం

తిరస్కరించలేనిది. ఈ తీర్మానాలతో అప్పీల్ ను కొట్టివేసిన తరువాత, ప్రస్తుత అప్పీల్ కు ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది.

అప్పీలుదారు తరపున హాజరైన న్యాయవాది 1961 సంవత్సరంలో అమ్మకపు దస్తావేజు అమలు చేయబడినప్పటికీ, ఆ ఆస్తి 1951 నుండి చోగలాల్ ఆధీనంలో ఉందని, ప్రతివాదులకు దాని గురించి తెలిసినప్పటికీ, 1953 సంవత్సరంలో దాఖలు చేసిన మునుపటి విభజన దావాలో ఆస్తి చేర్చబడలేదని, అందువల్ల ఆర్డర్ II రూల్ 2 CPC యొక్క నిబంధనలు తప్పనిసరిగా చేర్చబడాలని బలంగా వాదించారు. ప్రత్యామ్నాయంగా, 1966 నాటికి ప్రతివాది ఆస్తి ఉనికి గురించి తెలుసుకుని, ఆ సమయంలో సివిల్ దావా నెం. 51/53 లో తీర్పుకు వ్యతిరేకంగా అప్పీల్ పెండింగ్ లో ఉందని ఇంకా అప్పీల్ లో ఆస్తిని తీసుకురావాలని కోరనందున, ప్రస్తుత దావా కేవలం ఆలోచన తర్వాత అని భావించాలని ఆయన వాదించారు. చివరగా, ఆ ఆస్తి ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి అనే నిర్ధారణను, మరియు తల్లి తరపున తాత చెల్లించిన చెల్లింపు డబ్బు చట్ట పరంగా పూర్తిగా నిలకడగా లేదని మరియు కేవలం ఏకపక్షంగా ఉందని అప్పీలుదారు కేసును తిరస్కరించడాన్ని న్యాయవాది వ్యతిరేకించారు. అందువల్ల, ఆస్తి యొక్క ఉమ్మడి స్వభావానికి సంబంధించి తీర్పును త్రోసిపుచ్చడంలో ఈ న్యాయస్థానం సమర్థించబడుతుంది.

మరోవైపు ప్రతివాది తరపున న్యాయవాది, దిగువన ఉన్న రెండు న్యాయస్థానాలు సంబంధిత విషయాలను దాని సరైన దృక్పథంలో పరిశీలించి, ఆ ఆస్తి ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి అని నిర్ధారణను నమోదు చేసిన తరువాత, ఈ విషయంలో చట్టం యొక్క ప్రశ్న లేనప్పుడు ఈ కోర్టు జోక్యం చేసుకోవడం సముచితం కాదని వాదించారు. ప్రతివాదులలో ఒకరు దాఖలు చేసిన మునుపటి దావా 1953 సంవత్సరంలో ఉందని, ఆ సమయంలో ఆస్తి కొనుగోలు చేయబడలేదని, మునుపటి దావాలో దానిని చేర్చాలనే ప్రశ్న తలెత్తలేదని, తత్ఫలితంగా దిగువ కోర్టులు ప్రస్తుత దావాను చేర్చకపోవడం భంగకరమని భావించలేమని, సరైన తీర్పు ఇచ్చాయని న్యాయవాది వాదించారు.

ప్రత్యర్థి వివాదాల దృష్ట్యా, మన పరిశీలన కోసం నిజంగా రెండు ప్రశ్నలు తలెత్తుతాయి:

(1) మునుపటి విభజన దావాలో వివాదాస్పద ఆస్తిని చేర్చకపోవడం ఆర్డర్ II నియమం 2 CPC ను వర్తింపజేయడం ద్వారా ప్రస్తుత చర్యలను ఏ విధంగానైనా ప్రభావితం చేస్తుందా?

(2) ఆ ఆస్తి ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి అనే విషయముపై దిగువ రెండు న్యాయస్థానాల నిర్ధారణలలో ఈ న్యాయస్థానం జోక్యం చేసుకోగలదా?

మొదటి ప్రశ్నకు సంబంధించినంత వరకు, అప్పీలుదారు పేరు మీద అమ్మకపు దస్తావేజు 1961 సంవత్సరంలో మాత్రమే అమలు చేయబడిందని మరియు రామచంద్ర ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తిని విభజించడానికి దావా 1953 సంవత్సరంలో దాఖలు చేయబడిందని అంగీకరించబడిన స్థితిపై విభజన దావాలో ఆస్తిని చేర్చలేమని, అందువల్ల ఆస్తిని చేర్చకపోవడం ప్రస్తుత విచారణకు భంగము కాదని పేర్కొనబడింది. మా అభిప్రాయం ప్రకారం, ఆర్డర్ II రూల్ 2 CPC యొక్క నిబంధనలు ప్రస్తుత కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులకు వర్తించవు. ఈ విషయంలో, భూసేకరణ అథారిటీ ముందు దరఖాస్తు దాఖలు చేసినప్పుడు ప్రతివాదులు ఆస్తి గురించి తెలుసుకున్నారని, అయినప్పటికీ వారు ఆస్తిని చేర్చడానికి సివిల్ కోర్టులో అప్పీలేట్ ఫోరమ్ ను సంప్రదించలేదని మరియు ప్రస్తుత విచారణలో ఆందోళన చేయడానికి వారు అనుమతించబడరని అప్పీలుదారు తరపు న్యాయవాది లేవనెత్తిన వాదనను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం సముచితం. ఈ సమర్పణలో ఎటువంటి సారాంశం లేదని మేము ఆందోళన చెందుతున్నాం. ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకుని, తీర్పును ఆమోదించిన తరువాత, భూసేకరణ అధికార యంత్రాంగం ముందు వివాదాన్ని లేవనెత్తడం ద్వారా మాత్రమే పేర్కొన్న పరిహార మొత్తానికి సంబంధించి ఏదైనా దావా వేయవచ్చు మరియు అది ప్రస్తుత కేసులో జరిగింది. 1951 నుండి చోగలాల్ ఆ ఆస్తిని కలిగి ఉన్నందున, ఆస్తిని కొనుగోలు గురించి ప్రతివాదులకు సమాచారం ఉందని భావించాలని అప్పీలుదారు తరపున న్యాయవాది తరపున లేవనెత్తిన వాదనకు మద్దతుగా మాకు ఎటువంటి ఆధారం దొరకలేదు. మేము రికార్డులో ఉన్న విషయాలను జాగ్రత్తగా పరిశీలించాము మరియు పైన పేర్కొన్న వాదనకు మద్దతుగా మాకు ఆధారాలు దొరకలేదు. పైన పేర్కొన్న ఆధారాలలో నిరోధించలేని తీర్మానం ఏమిటంటే, మునుపటి విభజన దావాలో వివాదాస్పద ఆస్తిని చేర్చకపోవడం ప్రస్తుత చర్యను ఏ విధంగానూ భంగము చేయదని, అందువల్ల భూసేకరణ చట్టము సెక్షన్ 30 కింద ఒక సూచనలో ఆ ఆస్తి ఉమ్మడి కుటుంబానికి చెందినదా లేదా అప్పీలుదారు స్వయంగా సంపాదించినదా అనే విషయమును నిర్ణయించడంలో కోర్టు పూర్తిగా సమర్థించబడింది. ఆర్డర్ II నియమం 2 CPC యొక్క నిబంధనలు వర్తించవు.

రెండవ విషయముకు వస్తే, చోగలాల్ కుటుంబంలో పెద్ద సభ్యుడు మరియు చోగలాల్, రామచంద్ర మరియు ఫూల్బంద్ లతో కూడిన ఉమ్మడి కుటుంబానికి నిర్వాహకుడు అని

అంగీకరించబడిన వాస్తవం. 1951లో అమ్మకానికి ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నట్లు పేర్కొనబడింది మరియు 1951 మరియు 1952లో పరిగణన డబ్బు చెల్లించబడింది మరియు చివరకు 1961లో అమ్మకపు దస్తావేజు అమలు చేయబడింది. ఆ సమయంలో ప్రస్తుత అప్పీలుదారుడు మైనర్, అందువల్ల ఆ ఆస్తిని మైనర్ పేరిట కొనుగోలు చేశారు, చోగలాల్ సంరక్షకుడిగా ఉన్నారు. విచారణ సమయంలో, అప్పీలుదారు పరిశీలన డబ్బును అతని మాతృ తాత చెల్లించారని మరియు అప్పీలుదారు దానిని రుజువు చేయడంలో విఫలమయ్యారనే నిర్ధారణలతో కూడిన విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న తరువాత దిగువ కోర్టులు ఆ పిటిషన్ ను తిరస్కరించాయని నిర్దిష్ట అభ్యర్థనను తీసుకున్నారు. అందువల్ల అప్పీలుదారు తన ప్రత్యేక నిధుల నుండి ఆస్తికి పరిగణన డబ్బును చెల్లించాడని నిరూపించడానికి ఎటువంటి ఆధారం లేదు. ఒక కుటుంబం ఉమ్మడి యాజమాన్యంలోని ఉమ్మడి ఆస్తి కాబట్టి, ఆ ఆస్తిని ఉమ్మడి ఆస్తిగా ఆరోపించే వ్యక్తి ఆ కుటుంబానికి కొంత ఆస్తి ఉందని, దాని ఆదాయంతో ఆ ఆస్తిని సంపాదించవచ్చని నిరూపించుకోవాలనే భావన లేదని చెప్పడంలో సందేహం లేదు. కానీ అటువంటి ఊహ అనేది వాస్తవం యొక్క ఊహ, దీనిని ఖండించవచ్చు. కానీ ఉమ్మడి ఆస్తిని కలిగి ఉన్న కుటుంబం దాని స్వభావం మరియు సాపేక్ష విలువ నుండి తగినంత కేంద్రకాన్ని కలిగి ఉండవచ్చని నిరూపించబడినప్పుడు లేదా అంగీకరించినప్పుడు, ఇది ఉమ్మడి ఆస్తి అని భావన తలెత్తుతుంది మరియు ఉమ్మడి కుటుంబం సహాయము లేకుండా ఆస్తి కొనుగోలు చేయబడిందని ధృవీకరించడానికి స్వీయ సముపార్జనను ఆరోపిస్తూ పార్టీకి భారంగా మారుతుంది. దిగువ రెండు న్యాయస్థానాలు పైన పేర్కొన్న చట్టపరమైన స్థితిని దృష్టిలో ఉంచుకుని సాక్ష్యాలను పరిశీలించాయి మరియు సంబంధిత ఆస్తి ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి అని సరైన నిర్ణయానికి వచ్చాయి. దిగువ పేర్కొన్న రెండు న్యాయస్థానాల ఉమ్మడి ఫలితాలతో మా జోక్యానికి ఎటువంటి సమర్థన మాకు కనిపించదు. సరైన చట్టపరమైన స్థితిని దృష్టిలో ఉంచుకుని సాక్ష్యం యొక్క ప్రశంస సరిగ్గా చేయబడింది. అందువల్ల అప్పీలుదారు ఆస్తికి పరిగణన డబ్బు తన వ్యక్తిగత నిధుల నుండి చెల్లించబడిందని నిర్ధారించడంలో పూర్తిగా విఫలమయ్యాడు. పైన పేర్కొన్న పరిస్థితులలో, క్రింద ఉన్న రెండు కోర్టులతో ఏకీభవిస్తూ, ఆ ఆస్తి ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తి అని, అందువల్ల ప్రతివాదులకు పరిహార మొత్తంలో మూడింట ఒక వంతు వాటా ఉందని మేము భావిస్తున్నాము. పైన పేర్కొన్న ఆధారాలతో ఈ అప్పీల్ అర్హత లేనిది మరియు తదనుగుణంగా అది ఖర్చులకు సంబంధించి ఎటువంటి ఉత్తర్వు లేకుండా కొట్టివేయబడింది.

అప్పీల్ కొట్టివేయబడింది.